

málo minutách a účastníci, kteří přišli později, z ní nezahledli ani drobek. Vzhledem ke kvantitě a kvalitě podávaného občerstvení se cena 60,- Kč zdá poněkud nadsazená.

Společenský večer svůj účel nicméně splnil, což se ovšem projevilo na bdělosti posluchačů na přednášce Leoše Ondry, která byla věnována Plejádám. Přednáška byla obsahem velmi kvalitní, nicméně si myslím, že její zařazení do programu nebylo nejšťastnější. Svým obsahem by mnohem lépe zapadla do semináře APO, nebo na jinou podobnou akci. Dopoledne věnované jednomu objektu mohlo být využito mnohem účelněji. Po skončení přednášky a zakončení semináře se účastníci rozjeli do svých domovů.

Seminář jako celek byl podle mého názoru podstatně horší úrovně, než například loňský seminář v Praze. Základní a nejvážnější chybou byla absence jakékoliv struktury či promyšlenosti programu. Jednotlivé příspěvky na sebe nenavazovaly a většina z nich byla přednesena již poněkoliťatě. Celý seminář budil dojem, že byl připraven v průběhu jednoho odpoledne bez vynaložení jakékoliv námahy.

Ovšem nejvíce mě znepokojila slova Dr. Prudkého, který seminář zakončil slovy "... doufám, že příští seminář bude alespoň tak dobrý jako tento, ...". Domnívám se totiž, že nebude-li příští seminář mnohem kvalitnější než tento, je účast na něm pouhou ztrátou času.

Martin Reháček

ASTROPIS S DISKETOU

Vážení čtenáři,
ani pro číslo 1/96 nezůstanete ochuzeni o možnost přiložení diskety k Astropisu.

Připravena je pro vás disketa:
Disk #5 - Astronomické počítání.
Disketa obsahuje všechny programy otištěné v časopisu S&T od roku 1984 do roku 1994. Jedná se o několik desítek programů v Basicu (včetně výpočtu efemeridy komety a podobně). Pokud máte o disketu zájem, piště na adresu:

Astropis, c/o Marek Pelinka,
P.O.Box 12, 150 04 Praha 54

Představujeme Vám:

HVĚZDÁRNA BARONA ARTURA KRAUSE V PARDUBICÍCH

Přijždíme do města dostihů a perníku. Autobus č. 10 nás dováží do blízkosti hvězdárny, nesoucí jméno zdejšího barona, který se věnoval astronomii. Baron Artur Kraus (1854 - 1930) již na konci minulého století zřídil na věži místního zámku malou pozorovatelnu. Začátkem tohoto století (v roce 1912) umístil přístroje ve svém domě "Na staré poště", kde vybudoval druhou hvězdárnu, volně přístupnou široké veřejnosti. Baron Kraus se kromě popularizace astronomie věnoval i odborným činnostem, především pozorování Slunce. Jeho hlavním přístrojem byl refraktor 160/1600 mm, který byl po jeho smrti umístěn v západní kopuli pražské Štefánikovy hvězdárny a v současnosti se nachází na hvězdárně v Úpici. Po baronově smrti hvězdárna v Pardubicích zanikla. Město na soutoku Labe a Chrudimky vydrželo bez hvězdárny více než půl století. V r. 1988 byl postaven Dům dětí a mládeže DELTA, jehož součástí je i nová hvězdárna, otevřená od dubna roku 1992.

Pod šestimetrovou kopulí se skrývají poměrně velké a opticky velmi kvalitní dalekohledy. Hlavním přístrojem je zrcadlový dalekohled typu Cassegrain s průměrem primárního zrcadla 420 mm a s celkovou ohniskovou vzdáleností systému 5600 mm. Druhým dalekohledem na německé paralaktické montáži je refraktor 150/2200 mm. Za zmínku stojí i výborný hledáček o průměru 100 mm a 24x zvětšení. Všechny tyto přístroje pocházejí z dílny pana Jiřího Drbohlava. Netradiční je otevírání

kopule, tedy nikoliv do stran, ale zdola nahoru. K dispozici je též rozsáhlá terasa.

Hvězdárna barona A. Krause v Pardubicích se zaměřuje především na výchovnou a vzdělávací činnost. Dům dětí a mládeže zde pořádá různé zájmové kroužky. Z oblasti astronomie jsou to například astronomické kroužky pro zájemce do 14 a do 18 let, astronomický klub nad 18 let, výpočetní technika v astronomii (do 18 let) a astronomická fotografie (také do 18 let). Pravidelně každý čtvrtek se zde konají večerní pozorování oblohy pro veřejnost. Přestože zdejší pozorovací podmínky nejsou ideální (vadí přesvětlení oblohy, častý neklid ovzduší, částečně i smog) slouží dalekohledy hvězdárny i k amatérské činnosti.

Dvačtyřicetcentimetrový Cassegrain se používá zejména na pozorování planet a Měsíce. Kreslením Slunce pomocí refraktoru se navazuje na tradici barona Krause. Ze stále výstavy asi nejvíce zaujme v mezitím umístěná expozice věnovaná baronu Krausovi, kde kromě dokumentů z jeho doby můžeme najít i Krausovy kresby sluneční fotosféry. Vadou na krásu může být skutečnost, že ve vstupní hale, kde jsou výstavy některých kroužků, se hned vedle nástěnky o zdejší astronomii prezentuje astrologie (DDM zde pořádá astrologický klub). Tento fakt může mít negativní dopad na návštěvníka - laika, v jehož mysl se pak mohou tyto dva diametrálně odlišné pojmy mísit.

Jiří Kubánek